

Praha 19. 7. 2011

39

Mzdy a platy ve zdravotnictví v roce 2010

Wages and salaries in health services in 2010

Souhrn

Průměrný měsíční plat zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR odměňovaných podle platných předpisů o platu, (zřizovatel Ministerstvo zdravotnictví, kraj, obec a město, ostatní centrální orgány) v roce 2010 činil 27 733 Kč, u lékařů a zubních lékařů 50 235 Kč, u všeobecných sester a porodních asistentek 27 515 Kč. Proti roku 2009 vzrostl celkový průměrný plat o 3,7 %. Průměrná měsíční mzda zaměstnanců odměňovaných podle platných předpisů o mzdě (v privátních organizacích a ve všech lázeňských organizacích bez ohledu na zřizovatele) dosáhla ve zdravotnictví celkem v ČR výše 23 660 Kč, u lékařů a zubních lékařů 49 223 Kč, u všeobecných sester a porodních asistentek 23 397 Kč. Proti roku 2009 vzrostla průměrná měsíční mzda o 3,6 %.

Summary

The average total monthly salary of employees in health services in the CR remunerated according to valid regulations on salary (establishments founded by Ministry of Health, region, municipality or city or other central institution) in 2010 was 27 733 CZK, for physicians and dentists it was 50 235 CZK and for general nurses and midwives it was 27 515 CZK. The average total salary increased by 3,7 % from 2009. The average monthly wage of employees in health services in the CR remunerated according to valid regulations on wage (in private organisations and all balneological organisations irrespective of founder) reached the level of 23 660 CZK, for physicians and dentists it was 49 223 CZK and for general nurses and midwives it was 23 397 CZK. The average wage increased by 3,6 % from 2009.

V České republice jsou zaměstnanci ve zdravotnictví odměňováni:

- **podle platných předpisů o platu** - zaměstnanci příspěvkových organizací a organizačních složek státu - zřizovatel Ministerstvo zdravotnictví, kraj, obec a město, ostatní centrální orgány (rezort obrany).
- **podle platných předpisů o mzdě** - zaměstnanci ve zdravotnických zařízeních v podnikatelské sféře - zřizovatel fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba. Ve zdravotnických zařízeních, jejichž zřizovatelem je jiná právnická osoba, jsou zahrnuté i obchodní společnosti se 100 % podílem veřejného (krajského nebo obecního) majetku. Dále tímto způsobem jsou odměňováni zaměstnanci lázeňských organizací bez ohledu na zřizovatele.

Podnikatelé (osoby samostatně výdělečně činné a podnikatelé - zaměstnavatelé) nepobírají mzdu, ale podnikatelskou odměnu, takže nejsou zahrnuti do mzdového výkaznictví. Tato skutečnost se pak nepřímo odráží v celkové úrovni mezd v zařízeních odměňovaných podle platných předpisů o mzdě a komplikuje porovnání s údaji o úrovni platů v národním hospodářství ČR.

Výši celkového průměrného měsíčního platu a celkové průměrné měsíční mzdy ovlivňuje skladba zahrnutých zdravotnických zařízení ale i struktura kategorií zaměstnanců včetně jejich odbornosti a specializace.

V roce 2010 podle platných předpisů o platu bylo odměňováno celkem 94 555 zaměstnanců (průměrný přepočtený evidenční počet), což představovalo 39 % všech pracovníků ve zdravotnictví. Výše podílu se v posledních třech letech neměnila. Průměrný měsíční plat v roce 2010 činil 27 733 Kč. Ve srovnání s rokem 2009 došlo k nárůstu o 3,7 %.

Do výpočtu průměrného platu ve zdravotnictví podle platných předpisů o platu se nezahrnují platy krajských hygienických stanic a Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Zaměstnanci těchto organizací jsou odměňováni jako zaměstnanci státní správy. Zařazením těchto organizací do zpracování platů by došlo ke zkreslení průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví.

Průměrný měsíční plat ve zdravotnictví byl vyšší o 3 782 Kč ve srovnání s průměrnou měsíční mzdou v národním hospodářství v České republice (23 951 Kč).

Vývoj průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví celkem v ČR

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Rok	Průměrný měsíční plat	Meziroční přírůstek	
		Kč	%
2008	24 867		
2009	26 750	1 883	7,6
2010	27 733	983	3,7

V roce 2010 celkový průměrný měsíční plat lékařů a zubních lékařů činil 50 235 Kč. Tarifní plat se podílel na celkovém průměrném platu 48,4 %. Z ostatních složek jejich platu významnější podíl tvořily odměny 11,4 %, osobní příplatek taktéž 11,4 % a práce přesčas 10,0 %. Za posledních pět let došlo k postupnému nárůstu podílu tarifního platu.

Z celkového počtu 12 290 lékařů a zubních lékařů (průměrný přepočtený evidenční počet) odměňovaných podle platných předpisů o platu bylo přes 57 % zařazeno ve 14. platové třídě s průměrným měsíčním platem 57 892 Kč a tarifním platem 26 820 Kč. Ve 13. platové třídě s průměrným měsíčním platem 42 966 Kč a platovým tarifem 23 396 Kč bylo zařazeno 13,5 % lékařů a zubních lékařů a přes 23 % ve 12. platové třídě s průměrným měsíčním platem 33 615 Kč a platovým tarifem 18 503 Kč.

V roce 2009 došlo k úpravě zařazení všeobecných sester a porodních asistentek do platových tříd. Převážná část všeobecných sester a porodních asistentek je zařazena v 9. až 11. platové třídě. Celá jedna polovina všech všeobecných sester a porodních asistentek je zařazena v 10. platové třídě s celkovým měsíčním platem 26 895 Kč a tarifním platem 17 462 Kč. Jedna čtvrtina všeobecných sester a porodních asistentek je zařazena v 11. platové třídě s průměrným měsíčním platem 31 384 Kč a platovým tarifem 19 358 Kč. Přes 16 % všeobecných sester a porodních asistentek bylo zařazeno v 9. platové třídě, u kterých celkový průměrný měsíční plat představoval 23 598 Kč, platový tarif 15 941 Kč.

Podrobný přehled o výši průměrného měsíčního platu u jednotlivých kategorií zaměstnanců v roce 2010 a srovnání s rokem 2009 přináší následující tabulka.

Průměrný měsíční plat zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR - členění podle kategorií

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Kategorie zaměstnanců	Průměrný měsíční plat		Meziroční přírůstek	
	2009	2010	Kč	%
Lékaři a zubní lékaři	48 723	50 235	1 512	3,1
Farmaceuti	40 942	41 167	225	0,5
Všeobecné sestry a porodní asistentky	26 261	27 515	1 254	4,8
Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	26 244	27 190	946	3,6
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	27 023	27 658	635	2,3
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	18 201	18 657	456	2,5
Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté	25 774	26 096	322	1,2
Pedagogičtí pracovníci	24 774	24 947	173	0,7
Technicko-hospodářští pracovníci	26 041	26 953	912	3,5
Dělníci a provozní pracovníci	14 932	15 480	548	3,7
Celkem	26 750	27 733	983	3,7

U všech kategorií zaměstnanců ve zdravotnictví celkem došlo v roce 2010 k mírnému nárůstu průměrného měsíčního platu. Zvýšení u lékařů a zubních lékařů představovalo 1 512 Kč (3,1 %), u všeobecných sester a porodních asistentek 1 254 Kč (4,8%) a u ostatních zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD) 946 Kč (3,6 %).

Celkový průměrný měsíční plat lékařů a zubních lékařů je přibližně dvakrát vyšší ve srovnání s průměrným platem všeobecných sester a porodních asistentek i s průměrným platem zaměstnanců ve zdravotnictví celkem. Celkový průměrný plat lékařů a zubních lékařů představoval 2,1 násobek průměrné mzdy v národním hospodářství v ČR, plat všeobecných sester a porodních asistentek a rovněž plat zaměstnanců ve zdravotnictví celkem byl 1,2 násobkem.

V roce 2010 byl podíl tarifního platu na celkovém platu nejnižší u lékařů a zubních lékařů a představoval 48 % celkového platu. U všeobecných sester a porodních asistentek tvořil 64 %, u ostatních zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD) 63 %. Nejvyšší podíl tarifního platu 69 % měli zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ).

Výši složek platu u vybraných kategorií pracovníků ukazuje následující tabulka a graf v Příloze 2.

Struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků ve zdravotnictví celkem ČR v roce 2010

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Složky platů	Lékaři a zubní lékaři	Farmaceuti	Všeobecné sestry a porodní asistentky	Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté
Platový tarif	24 296	22 191	17 620	16 998	19 036	11 922	16 910
Osobní příplatek	5 743	7 196	1 361	1 798	2 566	884	3 199
Odměny celkem	5 731	3 758	846	1 128	1 628	398	1 859
Práce přesčas	5 005	2 102	1 116	1 845	482	983	443
Pracovní pohotovost	1 402	169	112	198	103	62	209
Ostatní	8 058	5 751	6 460	5 223	3 842	4 408	3 477
Plat celkem	50 235	41 167	27 515	27 190	27 658	18 657	26 096

Tabulka s podrobnou strukturou průměrného měsíčního platu na zaměstnance podle všech sledovaných složek za vybrané kategorie zaměstnanců k 31. 12. 2010 je uvedena v Příloze 3. Zároveň je uveden průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců, kteří jsou podle platných předpisů o platu odměňováni.

Druhým způsobem odměňování ve zdravotnictví je odměňování podle platných předpisů o mzdě. Sleduje se pouze souhrnná mzda, nesledují se jednotlivé složky mezd.

Zaměstnanci ve zdravotnictví, kteří působí v privátních zdravotnických zařízeních, tj. v podnikatelské sféře, jsou odměňováni podle platných předpisů o mzdě. Zjišťování je prováděno za zaměstnance nestátních zdravotnických zařízení ústavní péče podnikatelské sféry, za zaměstnance vybraných druhů zdravotnických zařízení jako jsou ordinace praktického lékaře pro dospělé, ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, ordinace lékaře specialisty (včetně gynekologa praktického i odborného), ordinace zubního lékaře (praktického i odborného), ordinace nelékaře VŠ i SŠ, stomatologické laboratoře, lékárny a výdejny. Dále tímto způsobem jsou odměňováni i zaměstnanci všech lázeňských organizací (státní i nestátní).

Vývoj průměrné měsíční mzdy v jednotlivých letech ukazuje následující tabulka.

Vývoj průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR

(odměňování podle platných předpisů o mzdě)

Rok	Průměrná měsíční mzda	Meziroční přírůstek	
		Kč	%
2008	21 386		
2009	22 840	1 454	6,8
2010	23 660	820	3,6

Průměrná měsíční mzda u zaměstnanců odměňovaných podle platných předpisů o mzdě dosáhla v roce 2010 výše 23 660 Kč. Proti roku 2009 došlo k nárůstu o 3,6 %. V porovnání s průměrnou mzdou v České republice (23 951 Kč) měli tito zaměstnanci mzdu o 291 Kč nižší.

Při vzájemném porovnání průměrné měsíční mzdy zaměstnanců a průměrného měsíčního platu zaměstnanců v roce 2010 byla průměrná měsíční mzda o 4 073 Kč nižší. U kategorie lékařů a zubních lékařů o 1 000 Kč, u všeobecných sester a porodních asistentek byla průměrná měsíční mzda o 4 100 Kč nižší než průměrný měsíční plat.

Vzájemné porovnání průměrné měsíční mzdy s průměrným měsíčním platem podle jednotlivých kategorií zaměstnanců v roce 2010 je uvedeno v grafu v Příloze 1.

Průměrná měsíční mzda lékařů a zubních lékařů (zaměstnanců) činila 49 223 Kč, proti roku 2009 vzrostla o 4 % a průměrná měsíční mzda všeobecných sester a porodních asistentek 23 397 Kč (navýšení proti roku 2009 o necelých 5 %).

Srovnání průměrné měsíční mzdy s odměňováním podle platných předpisů o mzdě (v privátní sféře a v lázeňských organizacích) za roky 2009 a 2010 podle jednotlivých kategorií zaměstnanců ukazuje následující tabulka.

Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR

(odměňování podle platných předpisů o mzdě)

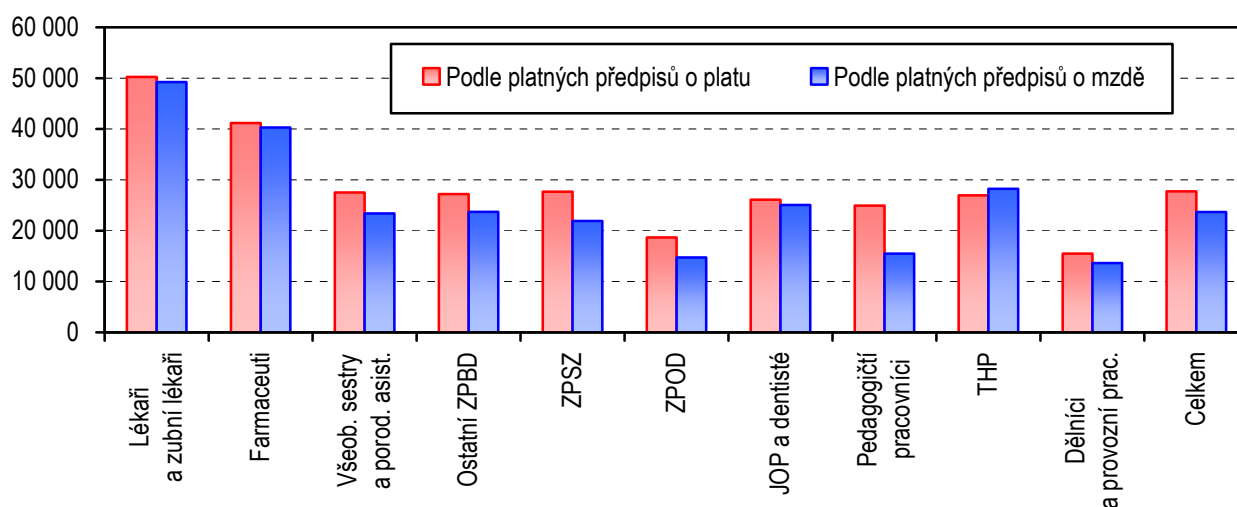
Kategorie zaměstnanců	Průměrná měsíční mzda		Meziroční přírůstek	
	2009	2010	Kč	%
Lékaři a zubní lékaři	47 266	49 223	1 957	4,1
Farmaceuti	39 921	40 287	366	0,9
Všeobecné sestry a porodní asistentky	22 371	23 397	1 026	4,6
Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	23 203	23 695	492	2,1
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	20 805	21 917	1 112	5,3
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	14 578	14 748	170	1,2
Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté	24 789	25 058	269	1,1
Pedagogičtí pracovníci	15 125	15 494	369	2,4
Technicko-hospodářští pracovníci	27 033	28 224	1 191	4,4
Dělníci a provozní pracovníci	13 422	13 626	204	1,5
Celkem	22 840	23 660	820	3,6

Průměrná měsíční mzda v lázeňských zařízeních (státních i nestátních) v roce 2010 dosáhla u lékařů a zubních lékařů výše 48 867 Kč a u všeobecných sester a porodních asistentek 19 396 Kč.

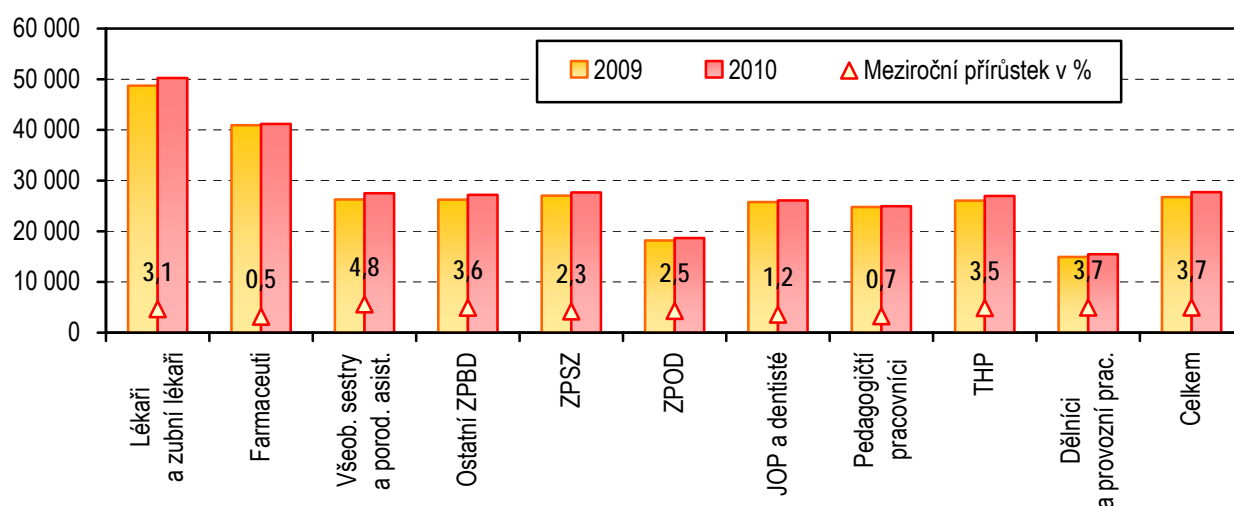
Zdrojem dat pro tuto aktuální informaci je výkaz E (MZ) 2-01 Roční výkaz o zaměstnancích a o složkách mezd ve zdravotnických organizacích podle platných předpisů o platu a výkaz E (MZ) 3-01 Roční výkaz o zaměstnancích a o složkách mezd ve zdravotnických organizacích podle platných předpisů o mzdě.

Vypracovala: Ing. Eliška Mašková

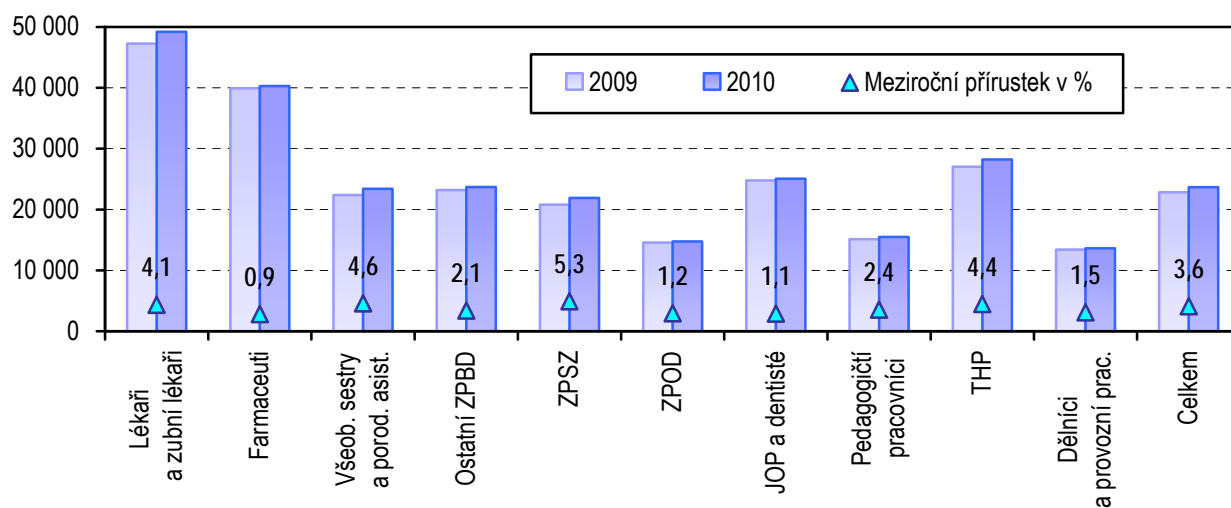
Srovnání průměrného měsíčního platu a průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR v roce 2010

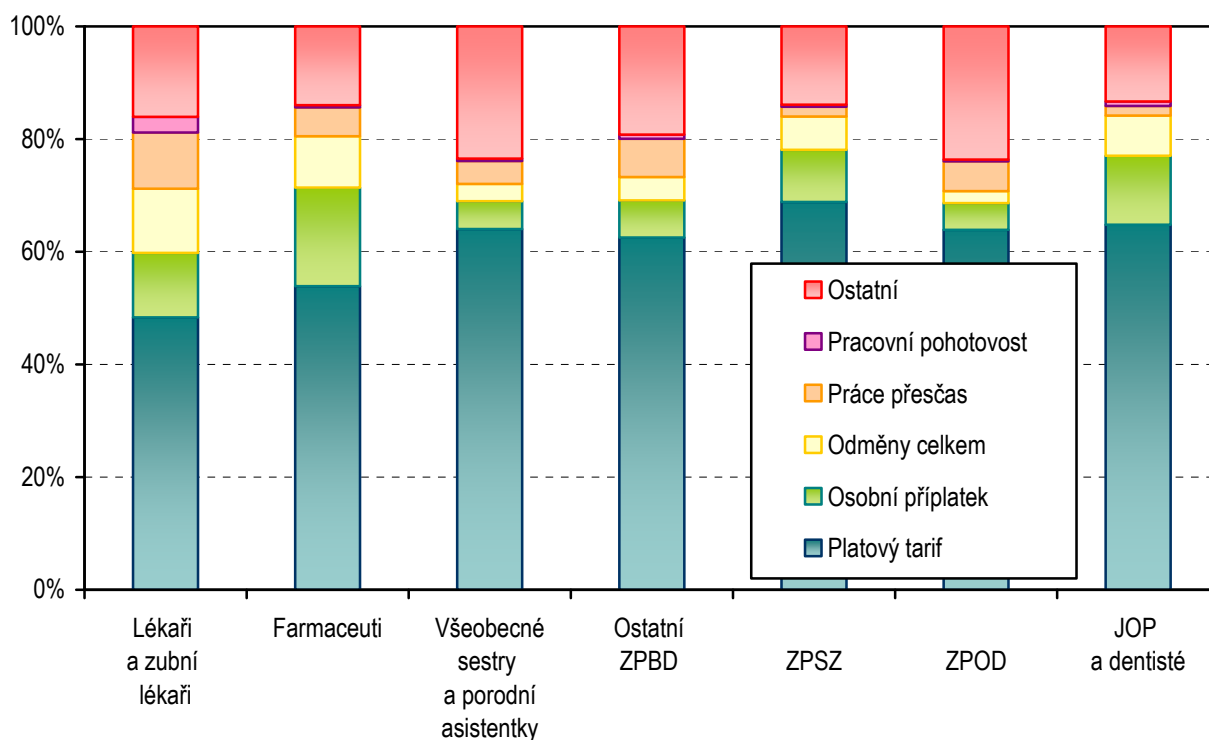
Srovnání průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví celkem v ČR (odměňování podle platných předpisů o platu)

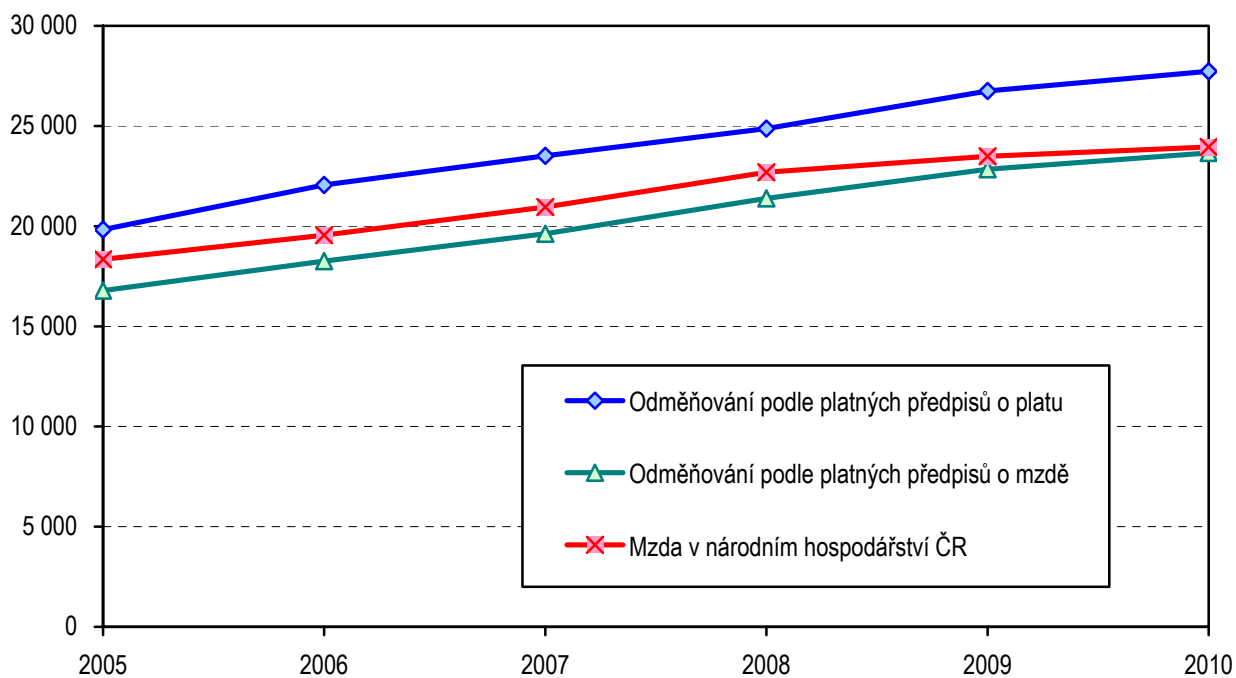
Srovnání průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR (odměňování podle platných předpisů o mzdě)

**Struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků
ve zdravotnictví celkem v ČR v roce 2010
(odměňování podle platných předpisů o platu)**

**Srovnání průměrného měsíčního platu a průměrné měsíční mzdy
ve zdravotnictví celkem s průměrnou měsíční mzdou v ČR**

Podrobná struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků ve zdravotnictví celkem ČR v roce 2010

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Kategorie zaměstnanců	lékaři a zubní lékaři	farmaceuti	všeobecné sestry a porodní asistentky	ostatní ZPBD	ZPSZ	ZPOD	JOP a dentisté
Plat celkem	50 235	41 167	27 515	27 190	27 658	18 657	26 096
v tom							
tarifní plat	24 296	22 191	17 620	16 998	19 036	11 922	16 910
příplatek za vedení	926	884	220	225	355	11	205
příplatek za práci ve ztíženém prostředí	96	96	49	138	59	37	72
zvláštní příplatky	563	106	697	539	176	760	211
plat za práci přesčas vč. příplatku	5 005	2 102	1 116	1 845	482	983	443
odměna za pracovní pohotovost	1 402	169	112	198	103	62	209
příplatky za práci v SO + NE	907	323	1 124	634	103	805	72
příplatek za práci ve svátek	441	145	487	294	36	358	34
příplatek za noční práci	699	130	963	503	18	557	33
příplatek za rozdělenou směnu	-	-	0	-	-	0	-
plat při výkonu jiné práce a práce v cizině	-	-	-	0	-	-	-
doplatek do výše minimálního nebo zaruč. Platu	-	-	0	0	-	0	0
náhrady platu	4 426	4 068	2 920	2 891	3 095	1 880	2 850
osobní příplatek	5 743	7 196	1 361	1 798	2 566	884	3 199
odměny	5 731	3 758	846	1 128	1 628	398	1 859
Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců	12 290	481	35 003	8 201	3 232	14 782	925